

1. Залізний острів

Світ довкола здавався міражем. Фата-морганю. Хотілося якнайшвидше прокинутися, бо все бачилось аж занадто прекрасним. У реальності так не буває. Може, тому, що Аліна вже звикла до свого неідеального життя, у якому періодично доводиться когось витягувати з халепи, вирішувати чиїсь нагальні проблеми, поспішати. І раптом вона отримує в подарунок оце все... Рай без проблем. Нехай лише на кілька тижнів, та все ж — розділяй і володарюй. Ані дзвінків, ані тривожних снів, ані волянь про допомогу. Райська насолода, а не відпочинок. Усе досконало.

Труснула головою. Відчуття ідеальної напівреальності не зникало. Сьогодні знову прокинулася від завивання вітровіїв, змахнула із себе сон, визирнула у вікно. Небесним полем шалений пастух-вітер гнав на водосій стада хмар. Вона встигла полюбити магічність таких ранків.

Вийшла з бунгало. Неквапливо наблизилася до виступу над скелею. Вдихнула небо. Розставила руки. Відчула себе птахою. Ой леле! Ти наче ширяєш над хмарами, а вони легкою периною ховають від тебе берегову лінію. Аліна неодноразово бувала на карпатських вершинах. Часом втрапляла

і в хмарі їй доводилося повзти ними чи вверх на гору, чи спускатися вниз. Інколи хмари метушилися під вершиною, ніжно пестячи крони сосен. Але зараз у неї геть інше відчуття — лету над хмарами, наче вона птаха. Та минає кілька хвилин, і вітер далі погнав своє стадо. Чарівна хатчина, у якій дівчина тепер мешкає, нависає над шпилями скель, котрі беземоційно спостерігають, як об їхні рамена розбиває хвилі океан.

Аліна відводить погляд. Бо якщо довго дивитися на цю красу, то можна забутись і справді полетіти. Тільки вниз-вниз-вниз, бо вона все ще людина. У такі моменти відволікає приземлений побут. Вони мешкають у крихітному поселенні на гірському плато. З одного боку буває лавровий ліс, з іншого стрімкі скелі врізаються в океан. Поселення складається з десяти дерев'яних бунгало. Сім однакових хатин (у кожній з них дві спальні, невелика вітальня, ванна кімната) розташовані довкола трьох загальних приміщень: кухні, їдальні, майстерні. У їдальні вони і харчуються. Їжа тут не лімітована. Будь-коли можна приготувати каву або чай, випити вина. Усе задарма. А вино тут смачне. Місцеве. Виноробство на острові має давню й багату традицію. Схили пагорбів густо вкриті виноградниками, які ростуть на особливому ґрунті, вулканічному. Додайте ідеальний субтропічний клімат з помірними теплими дощами та лагідним сонцем — і отримаєте унікальне на смак вино. Щойно іспанці колонізували цей острів, як почали розводити тут виноград. Це сталося десь наприкінці п'ятнадцятого століття. Тоді ж з'явилися перші виноробні. Аліні особливо смакує

місцеве «vino de pata». У перекладі означає «ніжне вино». Назва трохи оманлива, тому що ніжно тільки смакує, а хмелієш від нього добряче. Тож багато не вип'єш.

Місцевий глухонімий кухар Іглесіо тричі на день привозить їм з власного ресторану, що внизу під горою, готову їжу, питну воду та, звісно, вино. Доставляє то все на своєму електромобілі. Тут майже всі їздять на таких машинах. Підзарядити їх непроблемно. Для цього по всьому острові на дорогах стоять спеціальні пристрої. Електроенергію дають вітряки. Ніякого тобі газу, бензину, дизелю. Тут дбають про довкілля. Ще один плюс у карму цього раю.

Кухар Іглесіо доволі смачно годує. У меню завжди багато овочів-фруктів, обов'язково свіжа риба. Прямо з океану. Риба запечена або тушкована. Гарніром до неї йде паста, рис чи картопля. Картоплю готують дуже оригінально: варять в мундирах у ропі. На їхній кухні їжу тільки розігрівають. Точніше, мешканці поселення самі собі її розігрівають, коли хочуть і скільки хочуть. Усе тому, що тут у них нема усталеного розпорядку дня. Це ж не санаторій, не готель і не табір. А пленер для творчих на всю голову людей. Кожен з мешканців день починає, як і коли хоче: хто в шостій ранку, а хто і в обід, о третій годині. Виняток — дні, коли пленери виїзні. Хоча... Це не обов'язково для всіх. Дехто з їхньої пістрявої компанії досі й не бачив кухаря Іглесіо, тому що той приїжджає завжди в однаковий час — о сьомій ранку, далі о першій дня і врешті — о щостій вечора. Інколи з ним разом і маленька худенька, але жвава та юрка русява юнка Мабуть, донька Іглесіо.

Взагалі зовнішність цих обох геть не іспанська. Вони ясноокі та світлокосі. Дівчина прибирає, миє кухню, ідальню, бунгало, на яких висить таблиця з написом «прибрати». Якщо таблички нема, то вона лишає рулони туалетного паперу, запаковані чисті рушники під дверима, забирає сміття та брудну білизну.

О, так, питну воду Іглесіо з донькою теж доставляють. У кранах кухні, ванної й виходка вода технічна, її роблять умовно прісною із солоної, якої в океані багато. А це тому, що на острові ну просто зовсім нема річок, бодай малих-незначних потічків, джерел чи простих криниць. Навіть буріння свердловин ситуацію не покращило. У місцях, де таки добурилися до води, а їх ну дуже-дуже мало, вода все одно солонувата на смак. Тому питну воду або привозять, або збирають з дощем.

Аліна зітхає. Зараз їй шалено хочеться додому. Де за вікнами інколи смог, інколи туман або мряка, а замість співу канарок чи стогону океану — деренчання трамваїв та невітніші запахи Полтви. Так, Аліна ненормальна. Вона це знає. Готова проміняти рай, у якому весь рік температура повітря +25, води в океані +20, вночі стабільно +20, природа фантастично красива — барвистість кольорів аж очі виїдає, — на львівське казна-що з постійними перепадами температури, тиску, погоди та настрою.

Дівчина задирає голову. Небо фантастичного кольору — волошкове. Вітер прогнав хмари. Аліна шукає лінію горизонту. І знаходить там, де небо полоще свої блакитні ноги в аквамариновому океані, який на шаленій швидкості шмагає батогамі-хвилями тіло острова. Мабуть, недарма острів зветься Залізним.

Бо як його ще назвати? Ага, звісно, Ієрро звучить набагато романтичніше, а перекладається все одно як «залізний». Дехто каже, що з мови аборигенів правильніше казати «сильний». Хай там як, цей острів і справді сильний, хоч і не із заліза. Він з вулканів. П'ятсот кратерів розмістилося на 268 квадратних кілометрах. Трішки більше, ніж площа сучасного Львова. Майже вся територія острова — це гори, пагорби, скелі, густо покриті магмою, котра виявилася доволі родючою, тому природа тут прекрасна.

Проживає на острові лишень одинадцять тисяч мешканців. Це як у маленькому райцентрі України — типу Радехова. Уявіть собі Львів, де мешкає жменька народу і більшість з них живе у двох найбільших місцях острова — Вальверде (п'ять тисяч) та містечко Ель-Гольфо (чотири тисячі людей). Завдяки цьому тут легко знайти місце, де взагалі не буває людей. Ієрро, чи Ель-Єрро, чи Ферро. Вимовляй як зручно. Це не змінює того, що цей острів один із семи островів Канарського архіпелагу. До осені 1492 року європейці називали його «краєм світу», за яким лишень вода, невідомість і купа легенд. А потім Колумб відкрив Америку, світ став більшим, але легенд не поменшало.

Аліна підставляє обличчя вітру. Вітри тут якісь навіжено шалені. Усе зітхають-зітхають, кудись летять. Дівчина зітхає разом з ними. Якби знати, що вітер домчить її до Львова, напросилася б з ним у мандри. Ех! Невдячна вона людина. Інший би впивався такою красою і не марив вкраїнським домом, а вона... Ностальгія у неї, бляха. Геть розкисла дівка. То нащо сюди їхала? Вдома сиділа б, і квіт.

Чому ж погодилася на цю авантюру? «Так зорі на небі склалися» — ось і вся відповідь. Наче й цікаво, і корисно, і пізнавально, але є чомусь таке відчуття, що тут якась підстава. А ще їй здається, що за нею тут хтось наглядає. Ні, не шпигує, а саме наглядає... Відчуття її ніколи не зраджують. Поки що той, хто слідкує, не загроза. Тому вона не дуже ним переймається.

Згадала Марту, зітхнула. Звично потягнулася до кишені штанів і зависла. Зателефонувати б до мами, спитати — що і як у Марти, бо щось душа не на місці. Але чого тій душі хвилюватися? Ти ж у курсі, дівко, що і Марта, і її лихий квартирант зараз під пильним наглядом Юрія та Діда. Хоча... В Дідові не була б така впевнена. Дід точно не втручатиметься, коли щось піде не так. Він ненавидить Гонихмарника і вважає, що Аліна дарма його не ув'язнила.

Ох, той Дід. Наче і мудрий, але такий правильний, що аж гидко. Через це вона з ним і полаялася так люто... Десь за тиждень перед від'їздом. І хто її за язик тягнув? От чому так — щойно заведе з ним розмову, обов'язково буде суперечка. Таким роз'яреним старого давно не бачила. Точніше — ніколи. Це вперше він так казався. А що вона такого сказала? Назвала його погляди упередженими. Переконувала, що хоч темрява — то зло, але рано чи пізно прийде час добру та злу порозумітися. Як він кричав. Що всі його намагання-навчання її розуму коту під хвіст, раз вона такі нісенітниці меле. Та, куртка на ваті, Аліна ж дражнила його. А він спочатку сказав, що тепер вона сама по собі і що на іспиті, який її чекає, він не допомагатиме. Вдав, що

образився, витурив її зі свого світу, вже місяць, як вона туди потрапити не може. Пробачення у Діда разів сто просила. Мовчить, зараза. Упертий, як цап. Ну й не треба. Без нього якось жила купу років і далі буде. Труснула головою, на очі навернулися сльози... Такою тонкосльозою стала тут, на чужині, що капець. Удома Дідом не дуже переймалася, бувало, вони і місяцями не розмовляли. А тут... Як невчасно. Спитала б його: що там у Львові, як мама з татом, Марта, Петро? Він відразу все з'ясував би. Бляха. Доведеться змиритися з реальністю. По-перше, вона зараз буквально на краю світу. А по-друге, щоб дати своїм запитанням та сумнівам раду, у неї немає ані мобільного, ані планшета, що вже й говорити про ноут. Авантюра! Ех, чистої води авантюра... Підписалася відмовитися на місяць від усіх на світі гаджетів та від зв'язку з великим світом, щоб пожити в субтропічному раю.

Повертає голову в бік бунгало. Сашко досі спить і, мабуть, у сні всміхається. Її злість на себе тане. Коханий тут щасливий. А які дивовижі вихимерює його фантазія... Він відчуває океан, хвилі, цю дивну землю, її дихання... Аліні навіть трішки заздрісно, тому що її таланти тут просто мовчать. Так, вона теж тут малює, але все це технічна робота, у жодному з її полотен нема душі. Дівчина чомусь не відчуває творчого захвату від того, що бачать її очі. Почувається нікчемою. Магма, котра щедро вкрила цей острів та перетворилася на ґрунт, для Аліни не справжня земля. То породження вогню, випалене каміння... І рослини, що на такому ґрунті вирости, теж наче породження вогняної стихії... Для її

травницької чуттєвості вони ніби мертві. Вона нюхала квіти, пробувала говорити із землею — все намарно.

Щось із цим островом не те. А може, з нею? Острів від неї закрився. Бо у цей субтропічний рай приїжджають лишень найзатятіші туристи, котрі можуть легко обходитися без благ цивілізації. Та й місцеві, особливо молодь, не вельми охоче залишаються тут жити. Отже, цей острів не для всіх. Таж тю, Аліно! Не всім тут фігово. Он Сашкові навіть дуже добре, як і восьми іншим художникам з групи.

Аліна сердиться на свою розгубленість і простує до спільної кухні. Вмикає кавоварку. Готує подвійну каву. Вслухається в довкілля. За котеджами шелестять лаври. А от людських голосів поки що не чути. Решта їхньої групи не прокинулася, а хто і проснувся, то, мабуть, пішов купатися до океану.

Дівчина виходить на вулицю з кавою. Сідає під лавровим деревом. Оце і справді дивне творіння цього острова — п'ятнадцятиметрові лаврові дерева. Чому вона завжди думала, що лавр — це куш? Йой, знову подумала про гаджет. Вдома — точно залізла б у гугл перевіряти. Місцевий гід, котрий першого дня знайомив їх із островом, розповідав, що до приходу іспанців на острові жило плем'я, яке звалося бімбаче. Аборигени розводили свиней, випасали кіз, овець, обробляли землю, рибалили. Жили доволі відособлено. Навіть із сусідніми островами, які не так і далеко, неозброєним оком видно, не торгували. Жили собі поживали і добра наживали. Головним у бімбаче був король. Але не такий, як у європейців. Він був радше суддею і посередником, ніж монархом-деспотом. Система управління бімбаче